

ПЕРЕДМОВА АВТОРКИ

«Смерть на Нілі» я написала, повернувшись після зими в Єгипті. Перечитуючи твір зараз, я наче повертаюся на пароплав з Асуана до Ваді-Хальфи. На борту тоді було чимало пасажирів, але персонажі, описані в цій книжці, мандрували зі мною в думках, і на тому пароплаві, що курсує Нілом, стали для мене справжнісінькими. У книжці багато персонажів і дуже ретельно розроблений сюжет. Гадаю, головна сцена інтригує та має драматичні перспективи, а три персонажі — Саймон, Ліннет і Жаклін — здаються мені реальними й живими.

Мій друг, Френсіс Л. Салліван, так уподобав цю книжку, що наполягав на її адаптації для сцени, що я зрештою й зробила. Власне, я вважаю цю книжку однією з найкращих моїх «закордонних подорожей», і якщо детективні історії називають «літературою ескапізму» (а чом би й ні!), то читач може втекти до сонячного неба та блакитної води, а також до злочину, не встаючи з крісла.

Arama Kpicti

Частина перша

ПЕРСОНАЖІ В ПОРЯДКУ ЇХНЬОЇ ПОЯВИ

I

— Ліннет Ріджвей!

— Так, це *вона*! — сказав містер Барнабі, власник «Трьох корон».

Він штовхнув ліктем свого супутника.

Двоє чоловіків стали, простодушно витріщивши очі й трохи роззявивши роти.

Великий яскраво-червоний «ролс-ройс» саме зупинився перед місцевим поштовим відділенням.

Із нього вискочила дівчина — без капелюшка й у сукні, що здавалася (але лише *здавалася*) простою. То була дівчина з золотистим волоссям і правильними, владними рисами обличчя, дівчина з прекрасною фігурою, дівчина, яку рідко побачиш у Молтон-андер-Вуді.

Швидкими впевненими кроками вона увійшла в будівлю пошти.

— Це вона! — повторив містер Барнабі й тихим шанобливим голосом додав: — Вона мільйонерка... Збирається вкласти в це місце тисячі... Тут будуть басейни, італійські парки та бальна зала, а половину будинку знесуть і перебудують...

— Вона привезе в місто гроші, — сказав його друг.

То був худорлявий обшарпаний чоловік із заздрісним і неприязним голосом.

— Так, це чудовий шанс для Молтон-андер-Вуда. Прекрасний шанс, — погодився містер Барнабі. Він ставився до цього більш прихильно, тому додав: — Та й ми всі зі сну стрепенемося.

— Не те що за часів сера Джорджа, — відказав супутник.

— Так, то все ті коняки, — поблажливо відповів містер Барнабі. — Ніколи йому не щастило.

— Скільки він отримав за маєток?

— Я чув, шістдесят тисяч чистими.

Худорлявий аж присвиснув. Містер Барнабі тріумфував далі:

— І кажуть, вона витратить іще шістдесят тисяч, щоб довести все до ладу!

— Чорт! — вигукнув худорлявий. — Звідки в неї стільки грошви?

— Кажуть, з Америки. Її мати була єдиною донькою мільйонера. Як у кіно, еге ж?

Дівчина вийшла з пошти й сіла в машину. Худорлявий не зводив із неї погляду, поки вона не поїхала. Тоді він пробурмотів:

— Як на мене, це неправильно. Гроші й врода — це занадто! Якщо дівчина настільки багата, вона не має права бути ще й вродливою. А ця красуня... У неї є все. Це несправедливо...

II

Витяг із колонки світської хроніки «Дейлі Благ»:

Серед відвідувачів ресторану «У тітоньки» я помітив красуню Ліннет Ріджвей. Вона була разом із вельмишановною Джоанною Саутвуд, лордом Віндлзгемом і містером Тобі Брайсом. Міс Ріджвей, як відомо, дочка Меліуша Ріджвея, який був одружений з Анною Гартц. Вона успадкує від свого дідуся Леопольда Гартца величезне

*багатство. Мила Ліннет — тепер знаменитість, і, по-
дейкують, про її заручини оголосять найближчим часом.
Лорд Віндлзгем, схоже, дуже épris¹!*

III

— Дороженька, я думаю, усе буде надзвичайно *казково*! — сказала вельмишановна Джоанна Саутвуд.

Вона сиділа в спальні Ліннет Ріджвей у Вудхоллі.

З вікна було гарно видно сади та відкритий простір аж до синьої димки лісів.

— Усе майже досконало, еге ж? — спитала Ліннет.

Вона оперлася руками на підвіконня. Обличчя дівчини, пристрасне й енергійне, світилося радісним передчуттям. Поруч із нею Джоанна Саутвуд виглядала дещо непоказною — висока худорлява жінка двадцяти семи років з витягнутим розумним обличчям і химерно вискубаними бровами.

— А ти стільки всього встигла за цей час! Багато працювало архітекторів чи кого там?

— Троє.

— І що за люди ті архітектори? Здається, я ніколи з ними не стикалася.

— Дуже милі. Але, як на мене, іноді надто непрактичні.

— Дороженька, ти швидко з *цим* упораєшся. Ти *сама* практичність.

Джоанна взяла низку перлів з туалетного столика.

— Гадаю, вони справжні. Так, Ліннет?

— Звичайно.

— Я знаю, це «звичайно» для тебе, люба, але не для більшості людей. Їх сприймуть за культивовані² чи навіть за біжутерію

¹ Закоханий (фр.) (Тут і далі прим. пер.).

² Несправжні, вирощені на спеціальних фермах.

з «Вулвортсу»¹. Люба, перли справді *неймовірні*, так вишукано підібрані. Мабуть, коштують цілого статку!

— Думаєш, їх носити надто вульгарно?

— Ні, зовсім ні, це ж натуральна краса. Яка їхня вартість?

— Близько п'ятдесяти тисяч.

— Це ж купа грошей! Не боїшся, що перли можуть вкрасти?

— Ні, я їх постійно ношу, і, крім того, вони застраховані.

— Ти ж мені дозволиш їх поносити до обіду, чи не так, любонько? Мені аж дух перехоплює!

Ліннет розсміялася.

— Звісно, якщо хочеш.

— Знаєш, Ліннет, я таки тобі заздрю. У тебе є *все*. У двадцять років ти сама собі господиня, при грошах, вродлива, з чудовим здоров'ям. А на додачу *розумна*! Коли тобі стукне двадцять один?

— У червні наступного року. Я організую шикарну вечірку в Лондоні на честь повноліття.

— А потім вийдеш заміж за Чарльза Віндлзгема? Усі ті жахливі писаки-пліткарі вже так цього чекають. А який відданий тобі Чарльз.

Ліннет знизала плечима.

— Не знаю. Я поки не хочу ні за кого заміж.

— Тут ти, любко, маєш рацію! Після шлюбу все зовсім не так, еге ж?

Раптово зателенькав телефон, і Ліннет підійшла до нього.

— Алло? Алло?

Їй відповів дворецький:

— Міс де Бельфор на лінії. Вас з'єднати?

— Бельфор? Так, звичайно, з'єднуй.

У слухавці щось клацнуло й почувся голос — нетерплячий, м'який, трохи захеканий:

— Алло, міс Ріджвей? *Ліннет!*

— *Джекі, любка! Сто років тебе не чула!*

¹ Відома мережа універмагів.

— Знаю. Це жахливо. Ліннет, страшенно хочу з тобою зустрітись!

— Любонько, ти не могла б сюди підїхати? Хочу показати тобі свою нову забаву!

— Це я й хочу зробити.

— Тоді негайно сідай у потяг чи машину.

— Гаразд, я приїду. У старому пошарпаному двомісному автомобілі. Купила його за п'ятнадцять фунтів. Часом їздить прекрасно, але примхливий. Якщо я не встигну до полуденного чаю, значить, авто капризує. Бувай, солоденька.

Ліннет повісила слухавку й попрямувала до Джоанни.

— Це давня подруга Жаклін де Бельфор. Ми вчилися разом у школі при монастирі в Парижі. Жахливо невезуча особа. Її батько був французьким графом, а мати — американка, з Півдня. Батько втік з якоюсь жінкою, а мати втратила всі свої заощадження під час кризи на Волл-стрит. Джекі залишилася зовсім без грошей. Не знаю, як їй вдається триматися на плаву впродовж останніх двох років.

Джоанна полірувала свої яскраві криваво-червоні нігті, скориставшись подушечкою з набору для манікюру своєї подруги. Потім схилила голову набік, прискіпливо оцінюючи результат.

— Любоко, — протягнула вона, — хіба це не надто *виснажливо*? Якщо в моїх друзів трапляється якесь нещастя, я *відразу* ж відмовляюся від них! Може, це й безсердечно, але рятує від стількох неприємностей! Вони постійно хочуть позичити грошей або відкривають кравецьку майстерню, і тоді треба купувати в них жахливий одяг. Або ж вони розмальовують абажури чи шарфи в техніці батик.

— Тож якщо я втрачу всі гроші, ти наступного дня мене покинеш?

— Так, люба, звісно. У нечесності мене не звинуватиш. Мені подобаються лише успішні люди. І зауваж, такі майже всі, просто багато хто не хоче цього визнати. Вони кажуть, що «більше не

можуть терпіти Мері, Емілі чи Памелу. Проблеми зробили її такою озлобленою та своєрідною, бідолашна!».

— Джоанно, ти така жорстока!

— Ні, я просто меркантильна, як і всі.

— Я не меркантильна!

— Зі зрозумілих причин! Тобі не обов'язково бути корисливою, коли приємні американські опікуни середнього віку що-кварталу виплачують тобі величезне утримання.

— Але ти помиляєшся щодо Жаклін, — запевнила Ліннет. — Вона не п'явка. Я хотіла допомогти їй, але вона не дозволила. Вона збіса горда.

— Чому ж вона так поспішає тебе побачити? Б'юся об заклад, їй щось потрібно! Почекай — і побачиш!

— Вона була дуже схвильована, — визнала Ліннет. — Джекі завжди себе надто накручувала. Якось порізала одного ножом.

— Любоко, як цікаво!

— Хлопець тоді мучив собаку. Джекі сказала йому припинити, але він відмовився. Вона відтягнула й струснула його, але він був набагато сильніший, тому врешті вона витягла ніж і штрикнула його. Розгорівся страшний скандал.

— Можу уявити. Це й слухати страшно!

У кімнату увійшла покоївка Ліннет. Пробурмотівши слова вибачення, вона витягла з гардероба сукню й вийшла.

— Що це з Марі? — запитала Джоанна. — Вона плакала.

— Бідолашна! Я тобі розказувала, що вона хотіла вийти заміж за чоловіка, який працює в Єгипті. Вона небагато про нього знала, тому я подумала, що краще перевірити, чи все там гаразд. Виявилося, що він одружений і має трьох дітей.

— Ліннет! Скільки ж у тебе ворогів, Ліннет?

— Ворогів? — Ліннет здивовано на неї глянула.

Джоанна кивнула й узяла сигарету.

— Ворогів, дорогенька. Ти нестерпно активна. І достобіса добре чиниш правильні речі.

Ліннет розсміялася.

— То й що, у мене взагалі немає ворогів.

IV

Лорд Віндлзгем сидів під кедром і милувався витонченою гармонією Вудхолла. Ніщо не затьмарювало його первісної краси. Нові будівлі й добудови ховалися за рогом. Прекрасний спокійний краєвид купався в променях осіннього сонця. Та попри все Чарльз Віндлзгем бачив не Вудхолл. Натомість перед очима стояв величавий особняк часів королеви Єлизавети, з просторим парком на похмурому тлі... Його сімейне гніздо, Чарлтонбері. А на фоні замку маячив силует дівчини з золотавим волоссям і пристрасним впевненим обличчям... Ліннет, господиня Чарлтонбері!

Він усе ще мав надію. Її відмова не була остаточна. То радше прозвучало як прохання дати їй трохи часу. Що ж, він міг собі дозволити недовго почекати...

Усе на диво чудово складалося. Без сумніву, це розважливо — одружитися на багатій дівчині, але водночас не було потреби примушувати себе переступати через почуття. Він кохав Ліннет. Він би одружився з нею, навіть якби вона не мала й пенні, а не була однією з найбагатших дівчат в Англії. Та, на щастя, вона *була* однією з найбагатших дівчат в Англії...

Його уява малювала найпривабливіші плани на майбутнє. Головуватиме в Роксдейлі, можливо, реставрує західне крило, не матиме потреби пускати чужих мисливців у свої володіння.

Чарльз Віндлзгем задрімав на сонці.

V

О четвертій годині почувся шурхіт гравію, по якому під'їхав невеликий пошарпаний двомісний автомобіль. З нього вийшла

маленька струнка дівчина з кучмою темного волосся. Вона збігла східцями й шарпнула дзвоник.

За кілька хвилин її провели в довгу величну вітальню, і схожий на духівника дворецький оголосив похмурим тоном:

— Міс де Бельфор!

— Ліннет!

— Джекі!

Віндлзгем стояв осторонь і співчутливо спостерігав, як це ошаленіле маленьке створіння кинулось у відкриті обійми Ліннет.

— Лорд Віндлзгем — міс де Бельфор, моя найкраща подруга.

«Гарне дитя, — подумав він. — Не надто вродливе, але, без сумніву, привабливе, з темними кучерями й величезними очима». Він пробурмотів кілька люб'язностей і непомітно залишив двох подруг на самоті.

Жаклін відразу накинулася на подругу, і Ліннет згадала, що вона завжди була нестримана.

— Віндлзгем? Віндлзгем? Це *той* чоловік, за якого, як пишуть у газетах, ти виходиш заміж! Це правда, Ліннет? Скажи мені!

Ліннет пробурмотіла:

— Можливо.

— Дороженька, я така рада за тебе! Здається, він милий.

— О, нічого поки не думай. Я ще не визначилася.

— Звичайно! Королеви завжди належно обдумують вибір чоловіка.

— Джекі, не будь смішною.

— Але *ти* королева, Ліннет! Завжди була нею. *Sa Majesté, la reine Linette. Linette la blonde!*¹ А я — я повірниця королеви! Почесна фрейліна!

— Які дурниці ти кажеш, люба Джекі! Де ти була весь цей час? Ти просто зникла. І навіть не писала.

¹ Її Величність королева Ліннет. Білявка Ліннет (фр.).

— Ненавиджу писати листи. Де я була? Завалена справами, дороженька. Знаєш, я працювала. Остогидла робота з похмури-ми жінками!

— Дороженька, якби ти...

— Прийняла дарунок королеви? Чесно кажучи, люба, тому я й тут. Ні, я не позичатиму грошей. До цього поки не дійшло! Але я приїхала просити тебе про велику й важливу послугу.

— Кажи.

— Якщо ти виходиш заміж за того Віндлзгема, то, мабуть, зрозумієш.

Здавалося, на мить Ліннет спантеличилася, а тоді її обличчя просвітліло.

— Джекі, ти маєш на увазі...

— Так, дороженька, я *заручена*!

— То ось у чому річ! Я помітила, що сьогодні ти якась особ-ливо жвава. Хоч ти й завжди така, але зараз ще більше.

— Саме так я почуваюся.

— Розкажи мені про нього.

— Його звати Саймон Дойл. Він високий, широкопле-чий, неймовірно простий, як хлоп'я, і надзвичайно чарівний! Бідний — зовсім без грошей. Він з тих, кого називають «арис-тократами», але дуже бідний аристократ, наймолодший син і все таке. Його сім'я — з Девоншира. Він любить провін-цію й усе сільське. Останні п'ять років провів у місті, у задущ-ливому офісі. А тепер там скорочення, тож його звільнили. Лін-нет, я *помру*, якщо не вийду за нього заміж! Я помру! Помру! *Помру*!

— Джекі, не будь смішна!

— Я помру, кажу тобі! Я божеволію від нього. Він божево-ліє від мене. Ми не можемо жити одне без одного.

— Любонько, оце ти втрапила!

— Я знаю. Жахливо, еге ж? Та кохання так зненацька за-володіває тобою, що нічого не можна вдіяти.